
POWIATOWY PROGRAM
PSYCHOLOGICZNO-
TERAPEUTYCZNY DLA OSÓB
STOSUJĄCYCH PRZEMOC
DOMOWĄ

NA LATA 2024-2027

Spis treści

Wprowadzenie	2
Wykaz aktów prawnych	3
Analiza działań podejmowanych wobec osób stosujących przemoc	4
Analiza SWOT	6
Cele oraz adresaci programu	7
Kwalifikacje osób prowadzących programy	8
Dokumentacja	8
Nabór uczestników	9
Reguły uczestnictwa	9
Metody, formy i czas realizacji	10
Harmonogram i treści merytoryczne	11
Ewaluacja i monitoring	13
Ewaluacja.....	13
Monitoring.....	14
Przewidywane efekty realizacji programu oraz zasady finansowania	15

Wprowadzenie

Pojęcie **przemocy domowej** zostało zdefiniowane w Ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej jako jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę, ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej, a także istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Przeciwdziałanie przemocy domowej obejmuje działania skierowane zarówno do osób krzywdzonych, jak i do osób stosujących przemoc domową. Skuteczność działań podejmowanych wobec rodziny, w której istnieje przemoc zależy w głównej mierze od wieloaspektowości i kompleksowości udzielonej pomocy.

Realizując obowiązek wynikający z art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie opracowało *Powiatowy program psychologiczno-terapeutyczny dla osób stosujących przemoc domową na lata 2024-2027*, zwany dalej Programem. Program zgodny jest z Rządowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 oraz Powiatowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2027. Opracowany Program jest kontynuacją działań podjętych w ramach realizacji Powiatowego programu psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc w rodzinie w latach 2021-2023.

Wykaz aktów prawnych

Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

- ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r., poz. 1249 z późn. zm.);
- ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r., poz. 901 z późn. zm.);
- ustawę z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jednolity: Dz. U. z 2022 r., poz. 1526 z późn. zm.);
- ustawę z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r., poz. 145);
- ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r., poz. 17);
- ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r., poz. 37);
- ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r., poz. 571);
- uchwałę nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 (M.P. 2023, poz. 1232);
- rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 22 czerwca 2023 roku w sprawie w sprawie programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz wymagań kwalifikacyjnych wobec osób prowadzących te programy (Dz. U. z 2023 roku, poz. 1166)
- rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 roku w sprawie wzoru zaświadczenia o zgłoszeniu się do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz wzoru zaświadczenia o ukończeniu tych programów, a także wzorów pouczeń w związku z uczestnictwem osób stosujących przemoc domową w tych programach (Dz.U. z 2023 roku, poz. 1164)
- Zaleceń dotyczących realizacji programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową na terenie województwa śląskiego na lata 2024-2030.

Analiza działań podejmowanych wobec osób stosujących przemoc

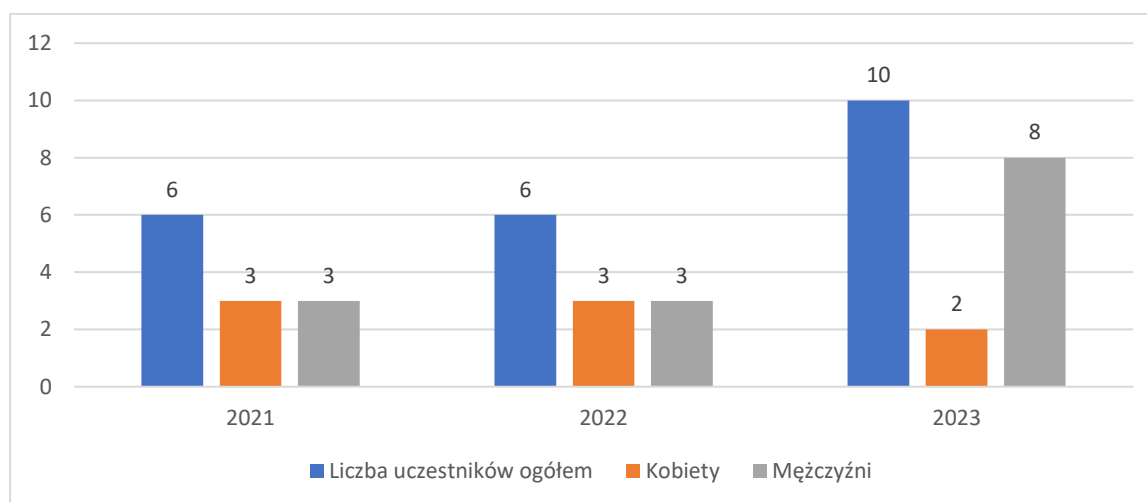
Powiat od roku 2017 oferuje osobom stosującym przemoc domową uczestnictwo w programach psychologiczno-terapeutycznych jako uzupełnienie oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych. Powiat realizuje Program przy pomocy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Cieszynie oraz organizacji pozarządowych.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie ewidencjonuje podmioty oraz organizacje pozarządowe, które realizują oferty dla osób stosujących przemoc domową, a w szczególności realizujące programy korekcyjno-edukacyjne oraz psychologiczno-terapeutyczne. Po sporządzeniu informatora przesyła go Prezesowi Sądu Rejonowego w Cieszynie, Prokuratorowi Rejonowemu w Cieszynie, Komendantowi Powiatowemu Policji w Cieszynie oraz gminom powiatu cieszyńskiego dwa razy w roku do dnia 30 stycznia i do dnia 31 lipca każdego kolejnego roku.

Działania wobec osób stosujących przemoc domową są najtrudniejszym elementem systemu wsparcia rodziny z problemem przemocy z uwagi na trudności w uznaniu faktu stosowania przemocy domowej przez sprawcę i jego chęci zmiany.

W latach 2017-2018 zadanie opracowania i realizacji programu psychologiczno-terapeutycznego było zlecane, zgodnie z zapisami ustawy o pomocy społecznej, ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, w drodze otwartego konkursu ofert organizacji pozarządowej – Stowarzyszeniu Pomocy Wzajemnej „Być Razem” z Cieszyna. W latach 2019-2023 zadanie realizowało Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Cieszynie. Liczbę osób uczestniczących w ww. Programie w latach 2021 – 2023 obrazuje wykres nr 1.

Wykres 1. Liczba osób biorących udział w programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową w latach 2022-2023

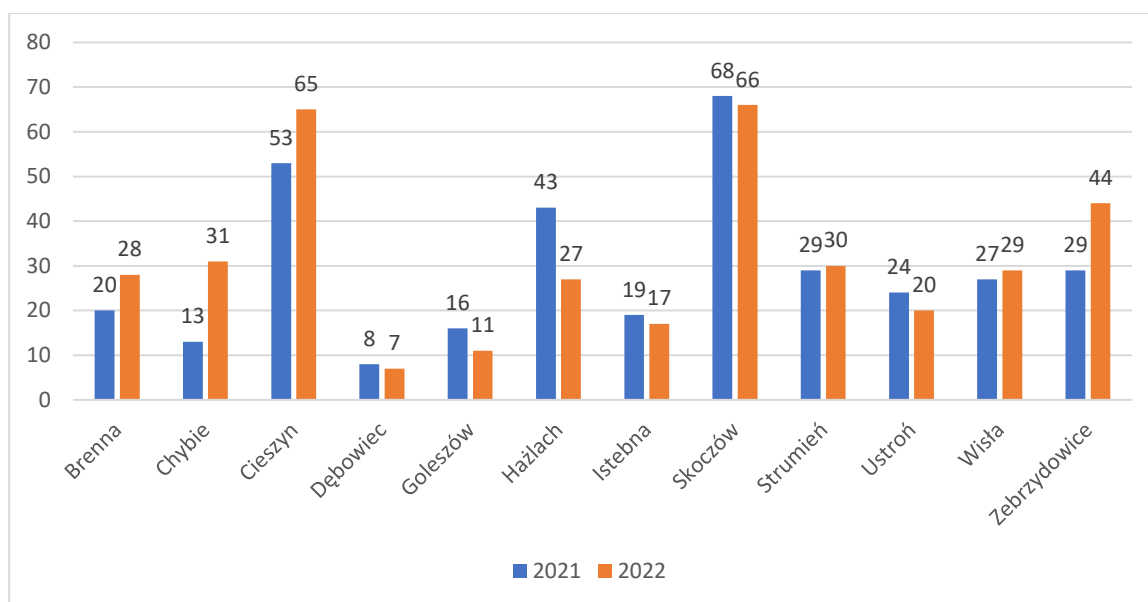
Źródło: opracowanie własne

W trzech edycjach Programu udział wzięło 22 osób, z czego 8 kobiet. Wszyscy uczestnicy spełnili wymogi ukończenia programu. W latach 2021-2023 prowadzono działania monitorujące osoby, które ukończyły program psychologiczno-terapeutyczny w latach 2018-2022, łącznie 19 osób. Jedna osoba powróciła do zachowań przemocowych i została skierowana do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym.

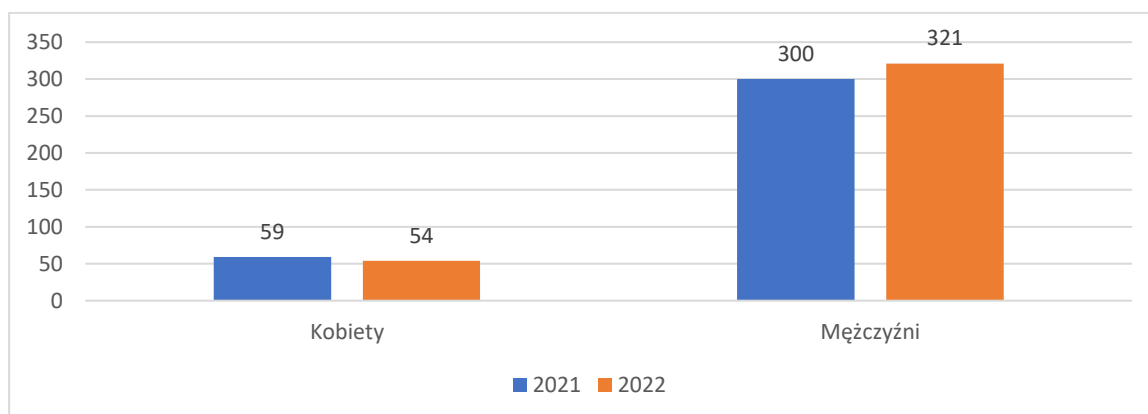
Z danych przekazanych przez zespoły interdyscyplinarne wynika, iż na terenie powiatu cieszyńskiego liczba osób, które stosują przemoc wobec swoich bliskich wynosi prawie 400 osób rocznie.

Wykres 2. Liczba osób stosujących przemoc w rodzinie w latach 2021-2022 z podziałem na gminy

Źródło: ośrodki pomocy społecznej, centrum usług społecznych z terenu powiatu cieszyńskiego

Wykres 3. Liczba osób stosujących przemoc w rodzinie w latach 2021-2022 – podział ze względu na płeć

Źródło: ośrodki pomocy społecznej, centrum usług społecznych z terenu powiatu cieszyńskiego

W latach 2021-2022 na terenie powiatu cieszyńskiego z 734 osób stosujących przemoc domową, 84,6% stanowili mężczyźni.

Analiza SWOT

MOCNE STRONY

- Dobra współpraca PCPR z gminnymi jednostkami pomocy społecznej i organizacjami pozarządowymi
- Możliwość zlecania zadań własnych i z zakresu administracji rządowej organizacjom pozarządowym
- Wykwalifikowana kadra nastawiona na rozwój
- Możliwość kierowania do uczestnictwa w programie przez sądy
- Możliwość kierowania do uczestnictwa w programie przez zespoły interdyscyplinarne

SŁABE STRONY

- Niewystarczająca wysokość środków finansowych
- Małe zainteresowanie i niska aktywność beneficjentów udzielanego wsparcia
- Niewystarczająca współpraca instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie (m.in. sądy, służba zdrowia)
- Niska świadomość społeczna konieczności zmian

SZANSE

- Kompatybilność przepisów prawa
- Wzrost świadomości społeczności lokalnej,
- Współpraca Powiatu i gminnych jednostek samorządu terytorialnego, w tym jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z sądami

ZAGROŻENIA

- Funkcjonowanie niespójnych przepisów prawa
- Brak współpracy wszystkich służb w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej

Cele oraz adresaci programu

Działania psychologiczno-terapeutyczne wobec osób stosujących przemoc domową prowadzone są w celu zaprzestania stosowania przemocy domowej.

Standard prowadzenia programów psychologiczno-terapeutycznych obejmuje:

- wzbudzanie motywacji wewnętrznej do zmiany zachowania przez analizę przyczyn postępowania i wgląd w mechanizmy własnych zachowań;
- zdobycie lub poszerzenie wiedzy i umiejętności powstrzymywania się od zachowań przemocowych;
- nabycie umiejętności służących rozwiązywaniu problemów i konfliktów bez użycia przemocy;
- nabycie i kształtowanie umiejętności prospołecznych, w tym: asertywności, empatii, rozpoznawania, nazywania i wyrażania emocji, radzenia sobie w sytuacjach trudnych i konfliktowych, w tym radzenia sobie ze stresem, lękiem i złością;
- poszerzanie samoświadomości, zwłaszcza w kontekście własnych zasobów oraz ograniczeń i negatywnych stereotypów funkcjonowania w relacjach rodzinnych;
- nabycie i doskonalenie umiejętności wychowawczych i rodzinnych opartych na wychowaniu bez przemocy;
- rozwój umiejętności związanych z budowaniem relacji rodzinnych i partnerskich;
- pogłębianie wiedzy na temat wpływu przemocy na relacje społeczne i sposobów jej przeciwdziałania;
- diagnozowanie potrzeb i nabywanie umiejętności dobierania prawidłowych strategii w ich zaspokajaniu;
- wzmacnianie postawy odpowiedzialności wobec siebie i innych.

Spotkania w ramach Programu są kierowane do dorosłych osób (kobiet i mężczyzn), które stosują lub stosowały przemoc domową:

- osób skazanych za czyny związane ze stosowaniem przemocy domowej, wobec których sąd warunkowo zawiesił wykonanie kary, zobowiązując do uczestnictwa w Programie,
- osób skierowanych przez zespoły interdyscyplinarne,
- osób stosujących przemoc domową, uzależnionych od alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych po zakończonym programie terapii uzależnień,
- osób, stosujących przemoc domową, które same zgłoszą się do Programu.

Kwalifikacje osób prowadzących programy

Programy psychologiczno-terapeutyczne dla osób stosujących przemoc domową są prowadzone przez osoby:

1. posiadające wykształcenie wyższe na kierunku pedagogika lub resocjalizacja, uzupełnione studiami podyplomowymi w zakresie psychologii,

lub

2. posiadające tytuł zawodowy magistra na kierunku psychologia lub pedagogika lub na, uzupełnionym studiami podyplomowymi w zakresie psychologii, kierunku resocjalizacja,

lub

3. będące terapeutami lub psychoterapeutami,
4. posiadające udokumentowany co najmniej 3-letni staż pracy w instytucjach lub innych podmiotach realizujących zadania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

Programy psychologiczno-terapeutyczne dla osób stosujących przemoc domową mogą również prowadzić osoby posiadające udokumentowane prowadzenie co najmniej pięciu edycji programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.

Dokumentacja

Wszystkie działania podejmowane w ramach Programu są dokumentowane poprzez:

- korespondencję z urzędami i uczestnikami,
- wywiady,
- ankiety,
- kontrakty z uczestnikami,
- listy obecności,
- notatki,
- tematyka spotkań indywidualnych i grupowych,
- raporty,
- inne dokumenty potwierdzające prowadzenie działań w ramach Programu.

Nabór uczestników

Przyjęcie do Programu jest poprzedzone spotkaniem kwalifikacyjnym, które obejmuje działania diagnostyczne, dotyczące funkcjonowania i sytuacji życiowej, a także specyfiki stosowanej przemocy. Warunkiem przyjęcia jest podpisanie kontraktu, w którym uczestnik zaakceptuje reguły uczestnictwa w Programie i zobowiąże się do poszanowania zasad współżycia społecznego oraz rozpocznie udział w spotkaniach.

Program swoim zasięgiem obejmuje w pierwszej kolejności osoby z terenu powiatu cieszyńskiego, niezależnie od statusu materialnego.

Reguły uczestnictwa

Na czas uczestnictwa w Programie uczestnicy powinni zobowiązać się do przestrzegania następujących reguł uczestnictwa:

- zadeklarować swój udział w Programie i uczestnictwo w zajęciach, realizowanych w trybie formie indywidualnej i grupowej,
- informować o planowanych nieobecnościach,
- nie stosować przemocy w kontaktach z domownikami,
- poszanować zasady współżycia społecznego,
- wyrazić zgodę na badanie ewaluacyjne na zakończenie Programu i badania monitorujące w trakcie trwania Programu oraz po jego zakończeniu przez 3 lata.

Nie zastosowanie się do wyżej wymienionych reguł może spowodować wykluczenie osoby z uczestnictwa w Programie. Do ukończenia Programu konieczny jest nie mniejszy niż 75 % obligatoryjny poziom obecności na zajęciach grupowych.

Uczestnicy Programu podpisując kontrakt zobowiązują się do przestrzegania zasad w nim zawartych.

Metody, formy i czas realizacji

Spotkania w ramach Programu nie są prowadzone w miejscach, gdzie udziela się pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą domową. W przypadku realizacji programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową w tym samym miejscu, w którym udziela się pomocy i wsparcia osobom doświadczającym przemoc domową, należy zadbać o bezpieczeństwo osób doświadczających przemoc domową np. poprzez realizację programów w innych godzinach lub dniach, od tych, w których udzielana jest pomoc osobom doświadczającym przemoc. Nie dopuszcza się prowadzenia programów psychologiczno-terapeutycznych w miejscach zapewniających całodobowe schronienie dla osób doświadczających przemoc domową.

Metody realizacji Programu obejmują, w szczególności:

- rozmowę terapeutyczną,
- wykład,
- ćwiczenia,
- zadania domowe.

Program psychologiczno-terapeutyczny polega na prowadzeniu spotkań w formie działań psychologicznych i/lub terapeutycznych, ukierunkowanych na taką zmianę zachowań i postaw osób stosujących przemoc, która zmniejszy ryzyko dalszego stosowania przez nie przemocy oraz zwiększy ich zdolność do samokontroli agresywnych zachowań i do konstruktywnego współżycia w rodzinie.

Zajęcia wchodzące w skład Programu mają charakter indywidualny i grupowy. Łączny czas Programu winien obejmować minimum 30 godzin dla każdego uczestnika. Poszczególne formy można stosować przemiennie.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach programy psychologiczno-terapeutyczne mogą być prowadzone z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej umożliwiających porozumiewanie się na odległość.

Harmonogram i treści merytoryczne

Harmonogram spotkań odbywających się w ramach Programu:

- sesja kwalifikacyjna,
- spotkania indywidualne – częstotliwość spotkań ustalana jest indywidualnie,
- spotkanie grupowe,
- spotkanie końcowe.

Sesja kwalifikująca do Programu obejmuje:

- zapoznanie się z Programem,
- zebranie wywiadu (kwestionariusze) / rekrutacja,
- diagnoza,
- podpisanie kontraktu.

Tematyka spotkań obejmuje w szczególności:

Trening kompetencji społecznych:

- rozwiązywanie problemów, konfliktów z zachowaniem szacunku dla członków rodziny, szczególnie dzieci,
- nabywanie umiejętności wyrażania własnych myśli, poglądów i uczuć,
- akceptacja siebie i innych.

Formy, oblicza i rodzaje przemocy

- zapoznanie z rodzajami przemocy,
- podział przemocy na przemoc gorącą i chłodną,
- poznanie źródeł przemocy,
- rozumienie własnych zachowań.

Radzenie sobie z trudnymi uczuciami – gniew, złość:

- nabywanie umiejętności radzenia sobie z gniewem, kontrolą emocji w sytuacjach trudnych,
- nabywanie umiejętności radzenia sobie z trudnymi emocjami, poczuciem winy,
- nauka konstruktywnych sposobów wyrażania emocji.

Branie odpowiedzialności za swoje uczucia i zachowania:

- uświadomienie sobie przyczyn zachowań agresywnych oraz poszukiwanie sposobów zapobiegania tym zachowaniom,
- przewidywania konsekwencji swoich zachowań,
- kształtowanie odpowiedzialności za własne działanie.

Przełamywanie stereotypów, mitów, przekonań dotyczących płci, pełnionych ról społecznych:

- zmiana sposobu myślenia, przekonań, stereotypów utrudniających budowanie partnerskich relacji,
- podnoszenie wiedzy i umiejętności przydatnych w relacjach partnerskich, wzajemnego poszanowania, szacunku seksualnego,
- społeczne przyzwolenie na gwałt.

Rozumienie pojęcia przemoc ekonomiczna i sposobów jej używania:

- analizowanie przemocy ekonomicznej,
- rozumienie skutków własnych zachowań,
- rozwijanie umiejętności komunikacyjnych opartych na modelu porozumienia bez przemocy.

Nadużycie emocjonalne i seksualne dzieci:

- poszerzenie wiedzy na temat przemocy wobec dzieci,
- definiowanie przemocy seksualnej wobec dzieci,
- miłość rodzicielska,
- nabywanie i doskonalenie umiejętności odpowiedzialnego wychowania.

Budowanie poczucia bezpieczeństwa:

- rozwijanie umiejętności przewidywania sytuacji,
- radzenie sobie w sytuacjach konfliktowych,
- obniżenie poczucia niepokoju.

Tolerancja i szacunek wobec partnera i członków rodziny:

- uwrażliwienie, rozwijanie empatii,
- podnoszenie wiedzy i umiejętności wzajemnego poszanowania,
- profilaktyka bezkonfliktowego życia.

Sesja kończąca Program to podsumowanie uczestnictwa oraz stworzenie indywidualnego planu działania.

Podmiot realizujący program ma możliwość doprecyzowania tematyki zajęć do uczestników w sposób wyczerpujący wskazania zawarte w rozporządzeniu z 22 czerwca 2023 r. oraz Zaleceń.

Osobom, które spełniły warunki ukończenia programu, wydawane są zaświadczenia, które podpisuje starosta bądź osoba przez niego upoważniona.

Ewaluacja i monitoring

Program powinien kończyć się badaniem ewaluacyjnym uczestników, dotyczącym przebiegu i efektów oddziaływań. Przebieg i efekty Programu psychologiczno-terapeutycznego wobec osób stosujących przemoc domową objęte są badaniami monitorującymi w trakcie trwania Programu oraz po jego zakończeniu przez 3 lata.

Metody ewaluacji i monitoringu:

- ankieta,
- obserwacja,
- rozmowa,
- wywiad swobodny nieustrukturyzowany.

Wnioski z działań monitorujących i ewaluacyjnych zostaną wykorzystane do przyszłego doskonalenia metod programu psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową. Działania ewaluacyjne oraz monitorujące są dokumentowane na piśmie.

Ewaluacja

Ewaluacja jest przeprowadzana na etapie wstępnym, w trakcie realizacji oraz po zakończeniu Programu poprzez wypełnienie ankiety ewaluacyjnej. Kryteria ewaluacyjne obejmują m.in. zgodność zawartości merytorycznej Programu z założonymi celami, osiągnięcie założonych celów, oczekiwań uczestników, efektywność Programu.

Wskaźniki oceny Programu:

- liczba osób, która rozpoczęła Program:
- z własnej woli
- skierowanych przez sąd
- skierowanych przez zespół interdyscyplinarny
- z innych powodów
- liczba osób, które ukończyły Program.

Z ewaluacji sporządza się raport ewaluacyjny przygotowywany w oparciu o przedstawione kryteria. Raport przekazuje się do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Cieszynie do końca lutego każdego roku kalendarzowego.

Raport zawiera:

- a) opis działań,
- b) zastosowaną procedurę ewaluacyjną,
- c) informację o liczbie uczestników Programu, którzy rozpoczęli i ukończyli uczestnictwo w Programie
- d) uzyskane wyniki,
- e) wnioski.

Monitoring

Monitoring sytuacji w rodzinie sprawcy przemocy, prowadzony jest na podstawie jego pisemnej zgody. Uzyskuje ją podmiot kierujący do Programu na etapie kwalifikacji do uczestnictwa bądź podmiot realizujący Program.

Badanie skuteczności programów psychologiczno-terapeutycznych kierowanych do osób stosujących przemoc domową następuje poprzez monitorowanie ich zachowań przez okres do 3 lat po ich ukończeniu, przynajmniej raz na rok.

Monitoring prowadzi podmiot realizujący Program poprzez:

- bezpośredni kontakt z uczestnikiem Programu (zaproszenie na monitoring),
- kontakt z pracownikami socjalnymi i Policją w celu uzyskania informacji na temat ewentualnych zgłoszeń dotyczących przemocy domowej,
- kontakt z członkami Zespołu Interdyscyplinarnego i/lub grupy społecznej,
- wymiana informacji z kuratorem zawodowym lub społecznym na temat osoby biorącej udział w Programie.

Wskaźnikiem skuteczności Programu jest liczba osób stosujących przemoc domową, które po ukończeniu Programu powróciły do zachowań polegających na stosowaniu przemocy domowej.

Przewidywane efekty realizacji programu oraz zasady finansowania

Zakłada się, że realizowany program psychologiczno-terapeutyczny doprowadzi do powstrzymania osób stosujących przemoc w rodzinie przed dalszym stosowaniem przemocy.

Przewidywane efekty realizacji Programu:

- minimum 1 edycja w ciągu każdego roku kalendarzowego,
- 2-7 osób uczestniczących w każdej edycji,
- 10 % uczestników skierowanych przez sąd,
- 50 % uczestników skierowanych przez ZI,
- 50 % uczestników kończących Program,
- 10 % z liczby osób, które ukończyły Program powrócą do zachowań polegających na stosowaniu przemocy domowej w ciągu 3 lat od zakończenia Programu.

Środki na realizację Programu psychologiczno-terapeutycznego zapewnia budżet Państwa. Wojewoda Śląski przekazuje jednostce samorządu terytorialnego realizującym ww. Program środki finansowe na realizację zadania w danym roku kalendarzowym.

Działania w ramach Programu mogą być również współfinansowane ze środków organizacji pozarządowych lub pozyskiwanych z innych źródeł.

Spis wykresów

Wykres 1. Liczba osób biorących udział w programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową w latach 2022-2023	4
Wykres 2. Liczba osób stosujących przemoc w rodzinie w latach 2021-2022 z podziałem na gminy	5
Wykres 3. Liczba osób stosujących przemoc w rodzinie w latach 2021-2022 – podział ze względu na płeć.....	5